



UNIVERSITETI I EVROPËS JUGLINDORE
УНИВЕРЗИТЕТ НА ЈУГОИСТОЧНА ЕВРОПА
SOUTH EAST EUROPEAN UNIVERSITY

Study program **E Drejta Ndërkombëtare (2020/2021)**

Fakulteti	Drejtësia
Cikli i studimeve	Cikli i dytë (Pasdiplomike)
SETK	60
Kodi	IL60
Titulli	Magjistër i shkencave juridike - Drejtimi: E drejta ndërkombëtare
Numri në arkiv i akreditimit [60]	03-2772/2
Numri në arkiv i akreditimit []	
Vendimi për fillim me punë	
Data akreditimit	16.10.2020

Përshkrimi i programit

Programi studimor e drejta ndërkombëtare synon të ofrojë një gamë të moduleve që do ta përfshijnë bazën e të dijeve ndërkombëtare juridike për afrimin drejt profesionet juridike dhe profesionet që lidhen me lëmin e të drejtës ndërkombëtare dhe të sigurojë njohuri të fuqishme, të veçanta dhe sistematike për institucionet dhe konceptonet e së drejtës ndërkombëtare, si dhe mbi gjendjen dhe perspektivën e tyre në rajon dhe botë.

Karriera

Diploma e Fakultetit juridik njihet nga Oda e avokatëve dhe e noterëve në RMV. Titujt profesionalë të avokatëve dhe të noterëve kërkojnë regjistrim formal në këto oda. Diploma e Fakultetit juridik u mundëson studentëve një qasje në organet shtetërore, sidomos në organet gjyqësore si: gjyqësia dhe prokuroritë publike. Fakulteti juridik ka nënshkruar marrëveshje bashkëpunimi me Akademinë për trajnimin e gjykatësve dhe të prokurorëve publikë në RMV. Studentëve që do të kenë ambicie të merren me punë hulumtuese shkencore, Fakulteti juridik i UEJL-së, u mundëson vazhdimin e studimeve të ciklit të tretë (studime të doktoratës). Studentët në këtë program, gjithashtu profesionalisht aftësohen edhe për të gjitha profesionet në fushën e diplomacisë, të drejtës diplomatike dhe konsullore, organizatat ndërkombëtare dhe të drejtat e njeriut, institutet e të drejtës ndërkombëtare private si dhe të punojnë në tërë shërbimin diplomatik dhe konsullor të shtetit dhe në tribunalet e të arbitrazhit ndërkombëtar.

Rezultatet e të mësuarit

Njohuritë dhe të kuptuarit

- Ka njohuri solide nga disiplinat nga lëmi i të drejtës ndërkombëtare si dhe të drejtës së organizatave ndërkombëtare, të drejtat e njeriut, të drejtës ndërkombëtare publike, të drejtës ndërkombëtare private, të drejtës ndërkombëtare penale, të drejtës ndërkombëtare ekonomike dhe marrëdhënieve ndërkombëtare.

- Ka njohuri për teknikrat dhe metodat e avancuara të hulumtimit në lëmin e së drejtës ndërkombëtare.

Aplikimi i njohurive dhe të kuptuarit

- Është i aftë që të interpretojë teoritë e së drejtës ndërkombëtare dhe rastet relevante nga praktika.
- Zbaton njohuri teorike në situata praktike që paraqiten në lëmin e së drejtës ndërkombëtare si mbrojtja e të drejtave të njeriut, diplomacia dhe zgjidhja e kontesteve dhe kolizionini i ligjeve si dhe negociatat dhe mediacioni.
- Sintetizon njohurinë e fituar dhe i zbaton ato në rrethana konkrete.

Aftësitë për të vlerësuar

- Ka mendim më të zhvilluar kritik përmes metodës së analizës dhe të krahasimit.
- Zhvillon shkathtësi për zgjidhjen e problemeve përmes praktikës së zgjidhjes së rasteve më komplekse nga jurisdiksioni dhe praktika gjyqësore vendore dhe ndërkombëtare.

Aftësitë e komunikimit

- Përdor terminologji adekuate për çështje komplekse dhe specifike në sferën e shkencave juridike-ndërkombëtare.
- Angazhohet aktivisht në argumentimin dhe në debatin shkencor.
- I përdor gjuhët zyrtare të universitetit dhe ka shkathtësi të avancuara të teknologjive të informimit në punën shkencore.

Aftësitë e të mësuarit

- Zhvillon rregullore të punës kërkimore që përdoret në profesionin e tij.
- Zhvillon një praktikë të mësimit të vazhdueshëm duke u angazhuar në trajnimin e personave që punojnë në shërbimet diplomatike-konsullore të shtetit.

Lista e lëndëve

Semestri 1

- [MCIL1012] [6.0 SETK] **E drejta ndërkombëtare publike**
- [MCCL2011] [6.0 SETK] **E drejta ndërkombëtare private**
- [MCCR1120] [6.0 SETK] **Metodologjia e hulumtimit**
- [6.0 SETK] **Lëndë zgjedhore**
- [6.0 SETK] **Lëndë zgjedhore**

Semestri 2

- [MCIPL4010] [30.0 SETK] **Punimi i magjistraturës**

Description of courses

Lëndë obligative

- **E drejta ndërkombëtare publike**
Lënda përbëhet në punën e rasteve nga lëmi i të drejtës ndërkombëtare, kurse pjesërisht përfshin edhe punën praktike (internship) në institucionet relevante, gjë që mund të përfshijë edhe punën shkencore-kërkimore të studentëve në grupe.
- **E drejta ndërkombëtare private**
Nëpërmjet këtij moduli, studentët do të fitojnë njohuri të avancuara për burimet e së drejtës që do të duhet të zbatohen për rregullimin e marrëdhënieve juridike civile - me element të huaj (nacionale dhe ndërkombëtare) dhe mënyrën e rregullimit të marrëdhënieve civile-juridike me element të huaj (mënyra direkte dhe indirekte (kolizacionale) që është karakteristike vetëm për këtë modul) si dhe elementet e përgjithshme dhe të përbashkëta të formimit dhe të zbatimit të DNP, faktet përmes të cilit paraqitet elementi i huaj (fakte të identifikimit), pikat e lidhjes dhe institutet përmes të cilave shmanget aplikimi i të drejtës meritorë në DNP.
- **Metodologjia e hulumtimit**
Studentët do të jenë në gjendje: - T'i aplikojnë metodat kryesore juridike dhe metodat tjera hulumtuese. - Të mbledhin në mënyrë kritike dhe krijuese material kërkimore, që është relevant dhe që citohet nga autorët në mënyrë

selektive në përgjigjet e tyre. - Ta kuptojnë vëllimin e procesit të hulumtimit dhe qasjen në metoda të ndryshme të kërkimit shkencor dhe të jenë në gjendje ato t'i kritikojnë. - Ta studiojnë përmes qasjes së avancuar raportin midis teorisë juridike dhe praktikës kërkimore. - T'i aplikojnë shkathtësitë dhe njohuritë e mësuara në tezat e tyre.

- **Punimi i magjistraturës**

Kjo lëndë u mundëson studentëve t'i bartin shkathësitë dhe dituritë e tyre për hulumtimin dhe hartimin e e detyrës më të komplikuar – shkrimit të punimit të magjistraturës. Lënda është paraparë që tërësisht të jetë praktik dhe studentët t'i fitojnë dituritë dhe aftësitë, shkathtësitë dhe besimin e nevojshëm që t'i qasen hulumtimit dhe shkrimit të tezës. Lënda ka vetëm një rezultat kthyes – t'u mundësojë studentëve ta shkruajnë tezën e magjistraturës me vështirësi minimale dhe me efektivitet maksimal. Gjithçka që është paraparë që të bëhet ka për qëllim përmirësimin e teknikave të hulumtimit dhe të stilit të shkrimit të tezës së magjistraturës duke pasur kujdes me këtë rast për ndalimin e shërbimit me mjetet e palejueshme siç janë: plagjiatura dhe shkelja e të drejtave të autorit, që ndalohen me Statutin e UEJL-së.

Lëndë zgjedhore

- **Organizatrat ndërkombëtare**

Në kuadër të kësaj lënde studiohen poentat themelore të teorive për organizimin ndërkombëtar ndërqeveritar; struktura institucionale e sistemit të OKB-së; organizatat kryesore evropiane - BE, Këshilli i Evropës dhe OSBE; si dhe organizatat më të rëndësishme rajonale që veprojnë në territorin e Amerikës, Afrikës dhe të Azisë dhe Lindjes së Largët, si dhe marrëdhëniet e RMV me organizatat e përmendura ose veprimet e RMV në organizatat ndërkombëtare ku është e anëtarësuar.

- **Kriminaliteti transnacional dhe terrorizmi ndërkombëtar**

Lënda në veçanti i studion nocionet themelore të krimit transnacional dhe terrorizmit ndërkombëtar si dhe format përmes të cilave ato manifestohen, marrëdhëniet e ndërsjella, dhe mënyrat që kanë të bëjnë me ta në skenën politike ndërkombëtare, por edhe në aspektin e së drejtës ndërkombëtare dhe vendore penale. Studentët do të përfshihen në mënyrë aktive në përcaktimin e instrumenteve të veçanta të pushtetit politik që përdoren ndërkombëtarisht për trajtimin e krimit dhe të terrorizmit ndërkombëtar.

- **E drejta ndërkombëtare për të drejtat e njeriut**

Lënda merret me materien e standardeve ndërkombëtare të të drejtave të njeriut, ashtu siç janë të përkufizua ato në marrëveshjet ndërkombëtare në këtë fushë, të drejtën zakonore ndërkombëtare dhe vendimet e organizatave relevante ndërkombëtare si dhe në vendimet e arbitrazhit ndërkombëtar dhe të gjykatave ndërkombëtare.

- **Diplomacia Multilaterale dhe Organizata e Kombeve të Bashkuara**

Diplomacia multilaterale, në përgjithësi, paraqet një sërë mjetesh dhe mënyrash me të cilat shtetet së bashku përmes marrëdhënieve shumëpalëshe i përdorin për t'i harmonizuar programet e veta ndërkombëtare-politike me interesat e përbashkëta të bashkësisë ndërkombëtare dhe të arrijnë zgjidhje të pranuar përgjithësisht në përfundime me parimet dhe rregullat e së drejtës ndërkombëtare.

- **Siguria ndërkombëtare**

Studentët fitojnë njohuri të thelluara të proceseve të sigurisë ekzistuese dhe të ardhshme, me theks të posaçëm në institucionet dhe mekanizmat euro-atlantike të sigurisë. Studentët do t'i analizojnë faktorët që kontribuojnë për stabilitetin, por edhe për ndryshimet e ardhshme të mjedisit ekzistues të sigurisë. Brenda kësaj lënde, më hollësisht studiohet historia, themelimi dhe zhvillimi i NATO-s si institucion dominues i politikës së sigurisë perëndimore. Theks i veçantë është vënë në strukturën, organizimin dhe transformimin e rolit dhe të domenit të ndërhyrjes së kësaj organizate. Gjithashtu shqyrtohet edhe procesi i zgjerimit të NATO-s në vendet e Evropës Lindore dhe reformat e bëra nga ana e RMV në mënyrë që të merret ftesa për anëtarësim në NATO.

- **Marrëdhëniet ndërkombëtare**

Lënda merret me analizën e sjelljes dhe marrëdhënieve të shteteve dhe të subjekteve të tjera në politikën ndërkombëtare. Është e strukturuar në një mënyrë që tregon evolucionin e mendimit për politikën ndërkombëtare përmes një retrospektive historike të marrëdhënieve themelore midis shteteve - lufta dhe paqja, që më pas përmes punimeve autoriale t'i paraqesë dy rrymat kryesore të mendimit në marrëdhëniet ndërkombëtare në botën e sotme. Gjithashtu në suazat e kësaj lënde studiohet edhe marrëdhëniet midis të drejtës dhe politikës në shoqërinë ndërkombëtare.

- **Retorika**

Retorika, përgjatë historisë së vet prej mbi 2500 vjeçare, retorika shfrytëzohet për shënjimin e shumë gjërave, por sot me retorikë kuptojmë artin e bindjes nëpërmjet të gjuhës. Retorika shënon mënyrën në të cilën një individ ndërlidhet me një ide apo një ide me qëllim ta bindë tjetrin. Retorika karakterizohet me disa tipare kryesore dalluese. E përkufizon qëndrën nga e cila, kjo lëmi, zbulohet. Retorika më së pari i përkufizon situatat e caktuara tipike të të folurit.

- **Multilingualizmi dhe multikulturalizmi**

Qëllimi i kësaj lënde është shqyrtimi i shumëgjuhësisë në shoqëritë multikulturore, si fenomen social. Ky fenomen është masiv në mbarë botën. Gjatë ligjëratave në mënyrë më të thuktë do të shqyrtohen termit: monokulturalizëm, shumëkulturalizëm, multikulturalizëm. Do të sqarohet nocioni nacionalizmi lingvistik, ku do të theksohet se të paktën ka dy forma të këtij nacionalizmi, ku njëra formë përplasat me tjetrën: për udhëheqësit e vendeve më të fuqishme nacionalizmi ka domethënien e zgjerimit, kurse për pakicat ai merr formën e rezistencës dhe të luftës për afirmimin e identitetit, përballë një presionit të tillë. Vend të shquar në program do të ketë edhe multikulturalizmi në arsim. Në shkollë për multikulturalizmin angazhohen për programe mësimore që përfshijnë përmbajtje që u përkasin kulturave të ndryshme.

- **Aplikacionet e TI për përpilimin e një punimi shkencor**

Qëllimi i kësaj lënde është: - T'u tregojë studentëve elementet teknike, struktura e tekstit dhe dizajni i një punimi shkencor. - T'u mundësojë studentëve të fitojnë njohuri më të thelluara dhe shkathtësi nga kapitujt e zgjedhur të aplikacioneve TI që do t'u duhen për përpunimin e punimeve shkencore e profesionale. - Zbatimi praktik i këtyre objektivave, gjatë përpunimit të punimit individual shkencor.

- **Komunikimi profesional**

Lënda fokusohet në zhvillimin e atyre shkathtësive të komunikimit që janë thelbësore për funksionimin efektiv në botën profesionale. Studentët do ta mësojnë procesin e analizimit të një shumëllojshmërie situatash të komunikimit dhe t'u japin përgjigje adekuate po atyre. Ndër temat që do të përfshihen janë: komunikimi në organizata, komunikimi ndërpersonal dhe grupor, prezantimet gojore, intervistat për punësim, letrat profesionale të biznesit, si dhe shkathtësitë ndërpersonale, duke përfshirë dinamikën e grupit dhe punën ekipore.

- **Menaxhimi i projekteve**

Me përfundimin e suksesshëm të lëndës, studentët do të jenë në gjendje: - Të planifikojnë aktivitetet e nevojshme për zbatimin e projektit, të identifikojnë ndërvarësitë e tyre, kohëzgjatjen si dhe kostot e tyre; - Të përgatisin raportet e nevojshme dhe të kryejnë të gjitha komunikimet e nevojshme ndërmjet projektit dhe klientit, si dhe në mes të anëtarëve të ekipit dhe të aktorëve të tjerë; - Të strukturojnë projektin dhe aktivitetet e tij përbërëse; - Të përgatisin një Gantt-tabelë dhe një plan të rrjetit për projektin dhe të identifikojnë kohën më të shkurtër të nevojshme për të përfunduar projektin; - Të përdorin MS Project si një mjet në procesin e planifikimit, zbatimit dhe rishikimit të projektit; - Të përcaktojnë projektin, të identifikojnë lëminë dhe objektivat e tij, si dhe të zhvillojnë specifikat e projektit;

- **Metodat e optimizimit**

Qëllimi i kësaj lënde është që t'i prezantojë teknikat e modelimit dhe të optimizimit me qëllim të aftësisë të studentëve në zhvillimin e modeleve të cilat shfrytëzohen për zgjidhjen e problemeve reale në lëmin e shkencave kompjuterike. Në mes tjerash kjo lëndë ka për qëllim ta analizojë rëndësinë e faktorizimit matricor si një mjet shumë i rëndësishëm që ofron modalitete për optimizimin e zgjidhjes së algoritmeve të ndryshme numerike me interes bazik për zgjidhjen e problemeve të ndryshme nga sfera e shkencave kompjuterike. Nëpërmjet kësaj lënde studentët do të kenë mundësi t'i mësojnë teorinë bazike të optimizimit edhe metodat për caktimin e optimumit. Do të analizohen metodat e ndryshme të optimizimit sikurse që është simpleks metoda, problemi i dualitetit si dhe sensitiviteti i problemeve të programimit linear. Qëllimi, po ashtu, është analiza e zbatimit kompjuterik të secilit problem të analizuar duke ofruar edhe modelin përkatës për optimizim.

- **Çështjet etike dhe e drejta në teknologjitë e informacionit (TI)**

Цели на предметната програма: - Да се разбере реалниот однос меѓу компјутери, технолошки промени, општеството и законот. - Да се истакне моќната улога која компјутерите и компјутерски професионалци ја имаат во технолошкото општество. - Да се разберат правните области, кои се релевантни за компјутерската дисциплина. - Да се разберат etичките koncepti кои се важни за korisниците на компјутери и за професионалците. - Да се стекне искуство за razglедување etički prashaња и за решавање etički dilemi.

- **Mbrojta e të drejtave të njeriut**

Qëllimi i kësaj lënde është: të njoftohen studentët me konceptin e të drejtës ndërkombëtare për të drejtat e njeriut, me

zbatimin e këtyre të drejtave në praktikë, me ndikimin e tyre në krijimin e politikave nacionale; t'i nxisë studentët të mendojnë në mënyrë kritike për raportin midis të drejtës ndërkombëtare dhe asaj nacionale; t'i vetëdijësojë për ngjarjet aktuale ndërkombëtare, si ndikojnë ato në jetën e përditshme të njerëzve në botë; t'i nxisë studentët ta japin kontributin e tyre në sferën e përgatitjes së ligjeve për mbrojtjen e të drejtave të njeriut, me shpresë se ata që sjellin vendime do t'i marrin parasysh në procesin e krijimit dhe zbatimit të politikave shtetërore.